

Jäsenen valitseminen keskusvaalilautakuntaan

Kaupunginhallitus 15.02.2021 § 24

Valmistelija: Hallintojohtaja Liisa Salo

Vaalilain (714/1998) 13 §:n mukaan valtuuston on asetettava kuntaan toimikaudekseen kunnan keskusvaalilautakunta. Kunnan keskusvaalilautakuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä, joita on kuitenkin vähintään viisi. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan. Sekä jäsenten että varajäsenten tulee mahdollisuuksien mukaan edustaa kunnassa edellisissä kuntavaaleissa 2017 ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Jäsen tai varajäsen, joka keskusvaalilautakunnalle toimitetun ehdokashakemuksen mukaan on asetettu puolueen tai valitsijayhdistyksen ehdokkaaksi, ei voi osallistua keskusvaalilautakunnan työskentelyyn kyseisissä vaaleissa.

Martti Puronvarsi on anonut eroa keskusvaalilautakunnan jäsenyydestä. Kuntalain 79 §:n mukaan kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen on valittava jäljellä olevaksi toimikaudeksi uusi luottamushenkilö.

Yleisestä vaalikelpoisuudesta kunnan luottamustoimiin säädetään kuntalain 71 §:ssä. Yleisen vaalikelpoisuuden edellytykset ovat

1. henkilön kotikunta on asianomainen kunta. Kotikunta määräytyy kotikuntalain perusteella;
2. henkilöllä on jossain kunnassa äänioikeus sinä vuonna, jona vaali luottamustoimeen toimitetaan;
3. henkilö ei saa olla vajaavaltainen. Vajaavaltaisella tarkoitetaan alle 18-vuotiasta henkilöä (alaikäinen) ja sellaista 18 vuotta täyttänyttä henkilöä (täysi-ikäinen), joka on julkistettu vajaavaltaiseksi.

Yleistä vaalikelpoisuutta ei ole sidottu Suomen kansalaisuuteen. Myös ulkomaalainen, jolla on äänioikeus kuntavaaleissa, voidaan valita kotikuntansa luottamustoimeen.

Jotta keskusvaalilautakunnan jäsenet mahdollisuuksien mukaan edustavat kuntavaaleissa esiintyneitä äänestysryhmiä, on kustakin äänestysryhmästä valittava yksi edustaja, kunnes viisi vaaleissa esiintynyttä äänestysryhmää on saanut edustuksensa.

Vaikka säännös ei sitä edellytä, käytännössä on useinmiten valittu viisi eniten ääniä kuntavaaleissa saanutta äänestäjäryhmää. Niin kauan kuin yksikin huomioonotettava äänestäjäryhmä on vailla edustusta, ei keskusvaalilautakuntaan saa valita muusta ryhmästä kahta edustajaa.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaan kunnallisessa toimielimessä lukuun ottamatta valtuustoa tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 %, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten osalta. Viiden jäsenen toimielimessä kiintiö tarkoittaa kahta jäsentä. keskusvaalilautakunnan jäljelle jäävistä kolme on naista ja yksi mies, joten uudeksi jäseneksi tulee valita mies. Mikäli varsinaiseksi jäseneksi valitaan nykyinen lautakunnan varajäsen, on samassa yhteydessä valittava myös uusi varajäsen.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan.

Kaupunginjohtajan esitys:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se valitsee Martti Puronvarren tilalle keskusvaalilautakuntaan uuden jäsenen.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan esityksen.

Lisätietoja: Hallintojohtaja Liisa Salo, puh. (06) 2412 9210,
etunimi.sukunimi@kauhava.fi
